

Aan Regiegroep van de Metropoolregio Amsterdam
Kopie aan -
Informatie bij Remco Rienties, 06 – 20002447, r.rienties@metropoolregioamsterdam.nl
Onderwerp Inhoudelijke en financiële verantwoording MRA over 2020
Datum 15 februari 2021

1. Samenvatting

Deze notitie geeft een verantwoording over het jaar 2020. Enzijds over de realisatie van de begroting ten opzichte van de in de Regiegroep vastgestelde begroting voor 2020, en anderzijds inhoudelijk over de uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten.

De verantwoording is – net als het oorspronkelijk vastgestelde werkplan en de begroting – opgesteld volgens de acties uit de 'oude' MRA-agenda. In de inhoudsopgave kan eenvoudig terug worden gezocht welk onderwerp waar te vinden is.

De gerealiseerde inkomsten vallen iets lager uit dan begroot: ongeveer € 6.000 euro. Ook de gerealiseerde uitgaven vallen lager uit dan begroot: ongeveer € 205.000 euro. Het saldo tussen de gerealiseerde inkomsten en de gerealiseerde uitgaven bedraagt net iets minder dan € 200.000 euro. Er is daarmee een overschot op de begroting over 2020 van ongeveer € 200.000 euro.

Ondanks de Corona zijn in 2020 toch veel activiteiten (in al dan niet aangepaste vorm) uitgevoerd. Een aantal willekeurige voorbeelden hiervan:

- De nieuwe MRA Agenda is afgerond en vastgesteld
- De uitzendingen reeksen van MRA University en MRA Actueel
- Er is samen met het Rijk hard gewerkt aan de Verstedelijkingsstrategie voor de MRA
- De economische verkenningen van de MRA zijn weer uitgevoerd en gepubliceerd
- Er is veel werk verzet voor de uitwerking van de evaluatie en het komen tot een voorstel voor de nieuwe governance/ versterkte MRA-samenwerking.

De activiteiten die zijn uitgevoerd hebben ook concrete resultaten opgeleverd. Een selectie hiervan:

- Er is een gezamenlijke lobby gestart richting Den Haag voor het metropakket
- Er is een ROM MRA in oprichting, waar in 2020 veel werk voor is verzet
- Vanuit de MRA is gecoördineert op de ingediende plannen voor de woningbouwimpuls.
- Voor de versnelling van de woningbouwopgave zijn vanuit de flexibele schil van de MRA 91 experts ingezet bij MRA-gemeenten om lokaal te helpen woningbouwplannen- en productie te versnellen.
- Vanuit het House of Skills van de MRA is een transferpunt Zorg en Welzijn gerealiseerd – de Zorgscan. Dit betreft matching van werkzoekenden die willen werken in zorg/welzijn op basis van skills en (verkorte) scholingstrajecten
- De oplevering van een *roadmap* circulair inkopen, die als praktisch spoorboekje en handleiding voor alle MRA-overheden toepasbaar is om verder te werken aan circulair inkopen. Tevens is een ondersteuningsloket ingericht, waar MRA-overheden rond circulair inkopen advies kunnen inwinnen;
- Er is een campagne ontwikkeld en uitgevoerd om inwoners van de MRA tijdens de zomer te verleiden om in de regio vakantie te vieren / zich te recreëren, om zo ondernemers en instellingen in de regio te steunen.

Er zijn in totaal nogal wat activiteiten uitgevoerd: vanwege de leesbaarheid van deze verantwoording is daarom per onderwerp slechts beknopt omschreven wat in 2020 is gedaan. Voor alle onderwerpen en activiteiten geldt dat meer informatie op aanvraag beschikbaar is. U kunt zich met vragen wenden tot info@metropoolregioamsterdam.nl

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	1
2. Financiële verantwoording	5
2.1 Inkomsten	5
2.2 Uitgaven	5
2.3 De verschillen verklaard	7
3. Inhoudelijke verantwoording	10
3.1 Algemeen	10
3.1.1 Verstedelijkingsstrategie	10
3.1.2 Nieuwe MRA-agenda	10
3.1.3 MRA werkgroep Corona	11
3.1.4 Versterking Triple Helix samenwerking	11
3.1.5 Investeringsagenda MRA	11
3.1.6 Lobby / public affairs	12
3.1.7 Betrekken Raden en Staten	12
3.1.8 MRA University, MRA Actueel & State of the Region	13
3.1.9 Communicatie algemeen	14
3.1.10 Evaluatie en governance traject	14
3.1.11 Onderzoek/ data / kennis	14
3.2 Uitvoering acties MRA Agenda	15
3.2.1 Bouwen en Wonen (actie 1.1, 1.2 en 1.11)	15
3.2.2 Vastgoedmarketing (actie 1.3)	17
3.2.3 Plabeka (actie 1.5)	18
3.2.4 Regionale Verblijfsaccomodatiestrategie (actie 1.9)	19
3.2.5 Strategische Agenda Toerisme (actie 1.10)	19
3.2.6 Onderwijs en Arbeidsmarkt (actie 2.5-2.8)	20
3.2.7 Triple Helix / Board (actie 2.9)	21
3.2.8 Open Amsterdam / IN Amsterdam (actie 2.10)	21
3.2.9 Metropolitaan Landschap (actie 3.1, 3.2, 3.5)	22
3.2.10 Cultuurimpuls MRA (actie 3.10)	22
3.2.11 Circulaire Economie (actie 4.1 – 4.7)	23
3.2.12 Energietransitie (actie 4.8 – 4.10)	24

3.2.13	Acties Mobiliteit (actie 5.1, 5.3, 5.4 en 5.7)	24
3.2.14	Klimaatadaptatie (actie 6.1 – 6.3)	26
3.2.15	Economische verkenningen e.d. (actie 7.2)	27
3.2.16	Overige projecten EZ/ Ruimte	27

2. Financiële verantwoording

2.1 Inkomsten

De inkomsten die over 2020 zijn gerealiseerd voldoen nagenoeg precies aan de begroting. Het beeld van de realisatie ziet er als volgt uit:

Inkomsten	Begroting	Gerealiseerd
Gemeenten (1.53 per inw)	€ 3.795.886	€ 3.790.230
Bijdrage Provincie NH	€ 1.320.699	€ 1.320.366
Bijdrage Provincie FL	€ 317.963	€ 318.093
Extra bijdrage EZ Amsterdam	€ 1.439.532	€ 1.439.532
Extra bijdrage EZ PNH	€ 1.439.532	€ 1.439.532
Totaal	€ 8.313.612	€ 8.307.753

2.2 Uitgaven

In onderstaand overzicht zijn de uitgaven voor 2020 weergegeven. Bij de inhoudelijke programma's en projecten is achter de korte omschrijving ook het corresponderende actienummer uit de (oude) MRA Agenda opgenomen.

Uitgaven	Begroting	Gerealiseerd
Bouwen en Wonen (1.1, 1.2 en 1.11)	€ 490.000	€ 490.000
Vastgoedmarketing (1.3)	€ 200.000	€ 200.000
Plabeka / PHB (1.5 en 1.6)	€ 230.000	€ 278.892
Hotelstrategie (1.9)	€ 150.380	€ 117.292
Strategische Agenda Toerisme (1.10)	€ 450.000	€ 450.000
Onderwijs & Arbeidsmarkt (2.5 – 2.8)	€ 400.000	€ 401.590
Triple Helix / Board (2.10)	€ 2.290.000	€ 2.290.000
Open Amsterdam (2.10)	€ 350.000	€ 349.167
Metropolitaan Landschap (3.1, 3.2, 3.5)	€ 230.000	€ 227.280
Cultuurimpuls MRA (3.10)	€ 75.000	€ 75.000
Circulaire Economie (4.1 t/m 4.5, 4.7)	€ 300.000	€ 288.963
Energietransitie (4.8, 4.9 en 4.10)	€ 230.000	€ 240.500

Klimaatadaptatie (6.1, 6.2 en 6.3)	€ 170.000	€ 170.000
Economische Verkenningen (7.2)	€ 150.000	€ 150.000
Budget urgente projecten EZ	€ 354.620	€ 288.263
Budget urgente projecten Ruimte	€ 20.000	€ 9.691
Lobby, Public Affairs, EU	€ 75.000	€ 14.425
MRA Verstedelijkingsstrategie	€ 50.000	€ 41.965
Personeelsbudget MRA Bureau	€ 793.000	€ 1.032.757
Budget programma/projectmanagers	€ 500.000	€ 527.489
Budget traineepool MRA	€ 166.000	€ 116.487
Huisvesting, ICT, etc.	€ 100.000	€ 100.000
Vergader-, bureau- en OV kosten	€ 110.000	€ 67.711
Communicatie en representatie	€ 80.000	€ 82.423
MRA Congres	€ 80.000	€ 20.008
Onderzoeksbudget	€ 60.000	€ 23.775
State of the Region	€ 80.000	- € 15.397
Algemene reserve / post onvoorzien	€ 119.612	€ 69.629
Vergaderkosten Platform Ruimte	€ 10.000	€ 0
Totaal	€ 8.313.612	€ 8.107.910

Bij een aantal van de hierboven omschreven uitgaven is een nadere toelichting over de opgenomen cijfers op zijn plaats.

- Voor de Strategische Agenda Toerisme (actie 1.10) was voor het najaar de start van een grootschalig onderzoek voorzien. Dit onderzoek blijkt ingewikkelder dan gedacht, en zal daarom pas in Q1 van 2021 worden gestart. Hiervoor is een reservering opgenomen van € 135.000
- Voor de Verstedelijkingsstrategie is dit jaar bijna € 170.000 euro uitgegeven. Een groot deel van deze kosten zijn echter gedekt vanuit een reservering die in 2019 voor 2020 is gemaakt (van € 128.000). Daardoor blijft een bedrag over van € 41.965 dat drukt op de begroting van 2020
- Voor het MRA Congres is in 2020 ruim € 90.000 euro aan kosten gemaakt. Doordat in 2019 een reservering is meegenomen naar 2020 van € 70.000, drukt slechts een bedrag van € 20.008 op de begroting van 2020.
- Bij de State of the Region is een negatief bedrag opgenomen, omdat we van de organisatie van de SOTR een bedrag teruggestort hebben gekregen doordat de kosten voor het voorgaande jaar lager uitvielen dan begroot.

- Het saldo van de gerealiseerde inkomsten ten opzichte van de gerealiseerde uitgaven bedraagt € 199.843 euro. Er is over het jaar 2020 dus sprake van een overschot van bijna € 200.000 euro.

2.3 De verschillen verklaard

Aan de inkomsten kant verschilt de realisatie slechts heel beperkt ten opzichte van de vastgestelde begroting. Een verschil van € 5859 euro, oftewel minder dan een tiende van een procent (0.07%). Dit minieme verschil komt doordat de inwoneraantallen op basis waarvan de bijdragen van de deelnemers worden berekend heel licht afweken van de aantallen waarmee in de begroting is gerekend.

Aan de uitgaven kant zijn de verschillen groter. Er is een bedrag van € 205.702 euro minder uitgegeven dan begroot, oftewel ongeveer 2.5% van de totale begroting. Hieronder zullen een aantal van de in het oog springende verschillen tussen begroting en realisatie van uitgaven nader worden verklaard.

- **Plabeka/ Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen:**
Voor deze activiteit is ongeveer € 40.000 euro meer uitgegeven dan begroot. Een activiteit die in de begroting niet was voorzien, en die in 2020 op verzoek van de leden van het platform Economie wel actief is opgepakt is het opstellen van een regionale strategie voor Datacenters.
- **Regionale Accomodatiestrategie**
De kosten voor de activiteiten vanuit de regionale accommodatiestrategie zijn ongeveer € 32.000 euro lager uitgevallen doordat minder geld dan voorzien is uitgegeven aan cofinanciering voor het aansluiten van gemeenten op een digitaal nachtregister. Ook heeft het expertteam door Corona minder vastgoedontwikkelingen begeleid dan begroot.
- **Lobby/ Public Affairs/ EU**
Voor de activiteiten op het gebied van lobby, public affairs en Europa is fors minder uitgegeven dan begroot: ongeveer € 56.000 euro. Dit is voor een deel te wijten aan corona, waardoor er minder fysieke activiteiten (en daarmee gepaard gaande kosten) hebben plaatsgevonden. Daarnaast blijkt ook dat het bedrag vooralsnog wat ruim begroot is: een deel van de kosten die gemaakt zijn, zijn uiteindelijk ook toe te schrijven aan een van de inhoudelijke programma's of aan bijvoorbeeld het communicatiebudget.
- **Budget urgente projecten Platform Economie**

Het budget voor urgentie nieuwe projecten van het Platform Economie is in 2020 niet in zijn geheel besteed: er is ongeveer € 66.000 euro onbenut gebleven. Hier is geen hele specifieke reden voor aan te wijzen: het ene jaar zijn er meer actuele ontwikkelingen die vragen om regionale actie, en het andere jaar wat minder.

- **Personeelsbudget MRA Bureau**

Aan personeel is aanzienlijk meer uitgegeven dan begroot: zo'n € 240.000 euro. Hier zijn een aantal duidelijke oorzaken voor: de directeursfunctie is verzwaaard (van een halve naar een hele FTE), en voor een aantal mensen (die essentiële werkzaamheden voor de MRA uitvoeren, denk bijvoorbeeld aan een senior P&C-adviseur) die voorheen om-niet voor de MRA werkten, zijn in 2020 wel facturen verzonden. De laatste jaren wordt overigens steeds meer gevraagd van de ambtelijke organisatie, en in lijn met de uitgevoerde evaluatie, het advies van Ben Verwaayen en de gesprekken hierover in de Regiegroep en de Transitiecommissie is de verwachting dat het MRA Bureau/ de MRA-directie het komende jaar verder verstevigd moet worden.

- **Traineepool MRA**

Aan de traineepool is ongeveer € 50.000 euro minder uitgegeven dan begroot. Dat komt door de wijze waarop de traineepool is georganiseerd. De trainees wisselen met enige regelmaat van werkplek/organisatie tijdens hun traineeship. Op het moment dat je als organisatie een tijdje geen trainees hebt, wordt je hier vanuit de traineepool financieel voor gecompenseerd. Dit is ook het geval geweest voor het MRA Bureau in 2020. Een deel van het jaar hebben we geen trainees gehad, waardoor we vanuit de traineepool een compensatie van ongeveer € 50.000 euro hebben ontvangen.

- **Vergader, Bureau- en OV-kosten**

Deze post is door Corona lager uitgevallen dan begroot: door vrijwel het gehele jaar thuis te werken zijn er veel minder kosten gemaakt voor bijeenkomsten, reiskosten, etc. Dit geeft geresulteerd in ongeveer € 43.000 minder aan uitgaven.

- **MRA Congres**

Het MRA Congres kon in april 2020 niet doorgaan vanwege Corona. Normaal gesproken kost een MRA Congres (dat eens in de twee jaar wordt georganiseerd) ongeveer € 160.000 euro. Dit wordt welk elk jaar begroot, € 80.000 euro per jaar, waarbij in het jaar dat geen congres plaats vindt, een reservering voor € 80.000 euro wordt gemaakt voor het volgende jaar. Vanuit 2019 was daarom een reservering gemaakt voor 2020 voor ongeveer € 70.000 euro (omdat in 2019 al ongeveer € 10.000 euro aan kosten was gemaakt voor de organisatie van het congres in 2020). In 2020 is geen congres georganiseerd: in plaats daarvan zijn digitale uitzendingen

van MRA Actueel gemaakt. Hiervoor is in 2020 zo'n € 90.000 euro aan kosten gemaakt. Doordat we vanuit 2019 een reservering hadden van € 70.000 euro, drukt van de gemaakte kosten slechts € 20.000 euro op de begroting voor 2020. Er blijft daarom in 2020 een bedrag van ongeveer € 60.000 onbesteed op deze begrotingspost.

- **Onderzoeksbudget**

Op het onderzoeksbudget is ongeveer € 37.000 euro minder uitgegeven dan begroot. Het ontwikkelen van de brede MRA-monitor is in 2020 minder snel gegaan dan verwacht. De verwachting is dat hier in 2021 alsnog invulling aan gaat worden gegeven.

- **State of the Region**

De State of the Region kon in 2020 ook niet doorgaan in zijn oorspronkelijk vorm. Het heeft in 2020 de vorm gekregen van een uitzending van MRA Actueel. De kosten hiervan zijn geboekt onder het kopje MRA Congres. Daarnaast is een bedrag retour ontvangen van de organisatie van de State of the Region, voor een teveel aan bijdrage die we over voorgaande jaren hebben gedaan (doordat kosten lager uit vielen dan verwacht).

- **Algemene reserve / post onvoorzien**

De post algemene reserve / post onvoorzien is voor 2020 een bedrag van ongeveer € 70.000 euro uitgegeven, om het tekort over 2019 te dekken (conform afspraak in de Regiegroep van april 2020). Er zijn verder geen onvoorziene kosten geweest die niet vanuit een ander budget gedekt konden worden. Er blijft daarmee een bedrag van ongeveer € 50.000 euro open op deze post.

- **Verdgaderkosten Platform Ruimte**

Voor het Platform Ruimte is een bedrag van € 10.000 opgenomen op de begroting om vergaderkosten en kosten voor andere bijeenkomsten voor het Platform Ruimte te dekken. Door Corona is in 2020 geen gebruik gemaakt van deze post. Hier zijn dan ook geen kosten op geboekt.

3. Inhoudelijke verantwoording

In dit hoofdstuk wordt per activiteit die in 2020 is uitgevoerd een toelichting gegeven op de uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten.

3.1 Algemeen

In deze paragraaf worden de algemene/ platform overstijgende activiteiten omschreven.

3.1.1 Verstedelijkingsstrategie

In 2020 zijn, conform planning, in het kader van de Verstedelijkingsstrategie regio-rijk interbestuurlijke afspraken gemaakt over o.a.:

- ruimtelijke prognoses
- evenwichtige polycentrische ontwikkeling van wonen, werken voorzieningen tot 2030
- versnelling woningbouw
- versterken kennisinfrastructuur
- energiesysteem op de korte termijn
- integraal te ontwikkelen gebieden.

De grote keuzevraagstukken die spelen in de Verstedelijkingsstrategie zijn aan de orde geweest in diverse platformbesprekingen en in deelregionale raden- en statensessies.

Hoewel in 2020 al grote stappen zijn gezet om te komen tot een verstedelijkingsstrategie, is besloten om langer de tijd te nemen om tot de definitieve verstedelijkingsstrategie te komen. Op basis van de in 2021 uitgevoerde werkzaamheden zal in 2021 het verstedelijkingsconcept, de fasering en de investeringsstrategie worden doorontwikkeld tot een integrale verstedelijkingsstrategie. Besluitvorming hierover is voorzien in het MIRT najaar 2021.

3.1.2 Nieuwe MRA Agenda

In het laatste kwartaal van 2019 is de MRA Agenda 2020-2024 afgerond en naar de deelnemers toegestuurd om vast te stellen. Begin 2020 hebben alle 35 deelnemers de nieuwe agenda vastgesteld. De lancering van de MRA Agenda zou plaatsvinden medio april, tijdens het MRA-congres, door de corona crisis is het congres komen te vervallen. De agenda is digitaal gelanceerd (<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/agenda/>). Verschillende inhoudelijke aspecten van de agenda zijn behandeld middels uitzendingen van MRA Actueel. De implementatie van de agenda vindt plaats middels de uitvoeringslijnen, per uitvoeringslijn is een jaarplan opgesteld met nadruk op te behalen doelen en resultaten, deze

jaarplannen zijn in het MRA-werkplan 2020 opgenomen. Er wordt gewerkt aan een brede MRA monitor die aansluit bij de te behalen doelen en resultaten.

3.1.3 MRA Werkgroep Corona

Vlak nadat de pandemie om zich heen begon te grijpen is er vanuit een vanuit de deelregio's samengestelde MRA-corona werkgroep gestart met twee opdrachten

- a. Delen kennis en ervaring corona maatregelen
- b. Het bepalen van de impact van de crisis op de MRA-opgaven en het uitlichten van (bestuurlijke) knelpunten en keuzes.

De eerste opdracht is ingevuld door het opzetten coronapagina op MRA-website en een sharepoint site met relevante covid-19 documentatie. Daarnaast zijn verbindingen gelegd met en tussen de provincies en de grote steden (1,5m samenleving, corona monitors), de MRA-platforms (economische maatregelen, OV) en met andere MRA partners (Board, Rijk). De MRA-samenwerking is met betrekking tot de coronacrisis relevant bij een aantal thema's die in de platforms of het MRA Bureau een plek hebben gevonden (OV, arbeidsmarkt, monitoring economie, Investeringsagenda, etc.). Bij andere thema's zoals veiligheid en gezondheid is MRA-samenwerking niet het tacterende niveau (lokaal, VR of deelregionaal) maar was het uitwisselen van best practices het doel. De tweede opdracht is ingevuld door het opstellen van een zogenaamde policy brief over de economische impact van de covid-19 pandemie op de MRA. De coronacrisis heeft in korte tijd de context waarin de MRA Agenda moet worden uitgevoerd flink veranderd, met name door de effecten die deze heeft en zal hebben op de economische situatie, de arbeidsmarkt en de overheidsfinanciën. Hoewel de lange termijn doelen overeind blijven, vraagt de huidige situatie om aanvullende acties op de korte en middellange termijn.

3.1.4 Versterking Triple Helix samenwerking

Na opdrachtverlening vanuit de MRA Agendacommissie is in september 2020 de werkgroep 'versterking triple helix samenwerking' van start gegaan. Doel is de slagkracht van de MRA te vergroten door het actief beter benutten van het externe netwerk. Vanuit de werkgroep zijn verschillende uitvoeringslijnen ondersteunt bij het intensiveren van de samenwerking met, met name bedrijven. De stap naar structurele samenwerking met kennisinstellingen lijkt iets groter, hiervoor zijn in 2020 veel (hernieuwde) kennismakingsgesprekken gevoerd met kennisinstellingen om mogelijkheden over en weer te verkennen. Voor de trajecten MRA Green Deals en de Investeringsagenda MRA is bijna uitsluitend met triple helix partijen gewerkt (houtbouw, waterstafpropositie, verduurzamen voedselketen, etc.).

3.1.5 Investeringsagenda MRA

In het laatste kwartaal van 2020 heeft het BO economie opdracht gegeven om in nauwe samenwerking met de Board een Regionale investeringsagenda op te stellen. In het procesplan voor de MRA Agenda (november 2018) was al de ambitie opgenomen om de MRA Agenda 2020-2024 te vertalen naar een Investeringsprogramma. De externe prikkel van beschikbare komende fondsen vanuit het Rijk en de EU gaf de urgentie aan om dit nu op

te pakken. In eerste instantie richten we ons dan ook op substantiële projecten en programma's op het vlak van economie die voor de regio en voor Nederland de komende 10 jaar het verschil kunnen gaan maken en groter investeringen vragen (voor het Nationaal Groeifonds ligt de ondergrens bijvoorbeeld bij 30 miljoen).

3.1.6 Lobby / public affairs

Rijkslobby

In 2020 zijn de MRA-prioriteiten op de dossiers Mobiliteit en Bouwen&Wonen verder onder de aandacht gebracht, zowel bij ministeries als bij de landelijke politiek. Concreet zijn het metro-pakket, alternatieven voor de verhuurdersheffing voor de corporaties en het breder agenderen van bereikbaarheid van (nieuwe) woningen. Er is een algemeen position paper opgesteld voor het Rijk voor het herstel na corona. Vanaf de zomer is gestart met de voorbereidingen op de landelijke verkiezingen en de daaropvolgende formatieperiode. De MRA-investeringsagenda geeft input voor economische proposities voor de MRA, waarvoor gemeenschappelijke lobby-kracht wordt ingezet. De IJmond-regio heeft met 58,5 mln een flink aandeel uit de Europese Just Transition Fund-gelden ontvangen, aan te wenden voor de energietransitie.

Europa

In 2020 is de MRA lid geworden van METREX. METREX is een club waar Europese metropolen zijn aangesloten, en waarbinnen kennis en expertise wordt uitgewisseld. De MRA is ook aangesloten op het netwerk van European Metropolitan Authorities (EMA). Dit netwerk heeft zich in 2020 ingezet voor de toegang van metropolen tot Europese herstel/ Green Deal-fondsen, die via de lidstaat moet worden ingediend. Wethouder Ruigrok heeft deelgenomen aan een EMA-webinar. Inmiddels heeft de Europese Commissie de lidstaten aangegeven de afstemming met steden en regio's beter te verzorgen. Op meer inhoudelijk vlak is de MRA lid geworden van ACR+, een organisatie waarbij steden en regio's zijn aangesloten voor kennisuitwisseling en beïnvloeding voor het bereiken van de klimaatdoelstellingen. In het voorjaar is vanuit het programma Circulaire Econome met ACR+ een webinar rondom producentenverantwoordelijkheid in circulaire textiel georganiseerd. Tenslotte is de MRA via de Amsterdam Economic Board aangesloten als mentor bij de Intelligent Cities Challenge (ICC) waarin 136 steden en regio's worden geholpen om het corona-herstel intelligent, groen en sociaal verantwoord vorm te geven.

3.1.7 Betrekken Raden en Staten

MRA Raadtafel

De MRA Raadtafel wordt gevormd door raads- en Statenleden van de deelnemers van de MRA. Een paar maal per jaar komen zijn bij elkaar om met elkaar om ervaringen uit te wisselen over hoe de MRA onderwerpen in het raad, Staten of deelregio worden behandeld. In 2020 was dit onder de volgende thema's: 11 jan 2020 - MRA-congres, 7 mei 2020 (verschoven van 24 mrt) - Verstedelijkingsstrategie, 1 sep 2020 - MRA Begroting/Werkplan, 8 dec 2020 – opzet AM-regio en Corona-maatregelen

MRA Raads- en Statenleden Bericht

Elke maand, m.u.v. de maand augustus, zijn alle raads- en Statenleden geïnformeerd via het MRA Raads- en Statenleden Bericht. Via dit bericht, dat ook naar alle colleges als ter kennis name stuk wordt aangeboden, worden raads- en Statenleden geïnformeerd over de actuele stand van zaken en activiteiten van de MRA-samenwerking.

Serie bijeenkomsten over de Verstedelijkingsstrategie

In alle deelregio's zijn in het de maand september bijeenkomsten over de Verstedelijkingsstrategie, bestemd voor raden en Staten, georganiseerd. Eerder stond deze reeks gepland voor de maand april 2020. In iedere deelregio werd naast het algemene lijn van de verstedelijkingsstrategie ook ingezoomd op de eigen deelregio. De bijeenkomsten kenmerkten zich door informatieverstrekking en met elkaar in gesprek gaan over de inhoud.

Actualisering van de 10Resultatenkaarten van de deelregio's (op de website)

In het voorjaar zijn de 10Resultaten-kaarten van de MRA-deelregio's geactualiseerd, behalve die van de IJmond. Extra toegevoegd is de gemeente Diemen. Ze staan op de MRA-website.

3.1.8 MRA University, MRA Actueel & State of the Region

De onzekere situatie rond de Coronacrisis en de daaruit volgende maatregelen resulteerde in het niet doorgaan van het MRA Congres op 17 april 2020. Tijdens dit congres zou de lancering van de MRA Agenda centraal staan. Helaas bleek in het hele voorjaar en naar later ook in het najaar een fysieke oploop van bestuurders en raads- en Statenleden niet te kunnen plaatsvinden.

In het voorjaar is gewerkt aan de ombouw van het MRA Congres naar een serie digitale uitzendingen onder de noemer Metropoolregio Actueel. In de tussentijd werd gestart de webinarreeks MRA University. Deze online-colleges waren gericht om beter te kunnen begrijpen wat de impact is van de coronacrisis en hoe we daarop kunnen reageren als belanghebbenden in de MRA-samenwerking. De MRA University uitzendingen waren:

- 14 apr 2020 (Henri de Groot over de economie van de MRA)
- 21 april 2020 (Ton Wilthagen over de Arbeidsmarkt)
- 28 april 2020 (Walther Ploos van Amstel over logistiek en transport)
- 12 mei 2020 (Peter Boelhouwer over de woningmarkt)
- 19 mei 2020 (Michiel de Vries over scenario denken)
- 26 mei 2020 (Paul Iske over omgaan met risico's)
- 2 juni 2020 (Thomas Rau over circulaire economie)
- 9 juni 2020 (Barbara Baarsma over kortere voedselketens)
- 24 juni 2020 (Kees Vendrik over een duurzame reset)
- 2 juli 2020 (Rijk van Ark over de regionale samenwerking in de MRA)

In het najaar ging de reeks 'live online' bijeenkomsten over de uitvoeringslijnen van de nieuwe MRA Agenda van start. Samen met de bestuurlijk trekkers van de nieuwe

uitvoeringslijnen werden de vanuit een televisiestudio de onderwerpen behandeld van het MRA Congres, dat in april niet doorging. Daarbij zijn aan bod gekomen:

- 20 okt 2020 (Duurzame en innovatieve mobiliteit)
- 29 okt 2020 (Samenvatting Duurzaamheid Top)
- 17 nov 2020 (Toekomst van het toerisme in de MRA)
- 24 nov 2020 (Economische Verkenningen Metropoolregio Amsterdam)
- 2 dec 2020 (State of the Region)
- 8 dec 2020 (Verstedelijkingsstrategie)
- 15 dec 2020 (Duurzaam investeren)

3.1.9 Communicatie algemeen

Vanuit communicatie zijn een groot aantal verschillende activiteiten uitgevoerd. Een selectie hieruit is:

- Een maandelijks digitale nieuwsbrief
- Verscheidene persberichten en follow-up
- Vormgeving en opmaak diverse publicaties (MRA Agenda pdf en online magazine, MRA-werkplan 2021, economische verkenningen, etc)
- Communicatie rondom de uitzendingen reeks MRA University
- Communicatie rondom de uitzendingen reeks MRA Actueel
- Documentaire over MRA-landschap

3.1.10 Evaluatie en governance traject

In 2020 is vanuit het MRA Bureau ook tijd en energie gestoken in het begeleiden van het proces rondom de evaluatie en de nieuwe governance. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het faciliteren van verschillende (ambtelijke en bestuurlijke) sessies, het begeleiden van bestuurlijke besluitvorming (in o.a. de Regiegroep, Agendacommissie, Platforms) of het informeren en betrekken van de bestuursadviseurs van de centrumgemeenten en beide provincies. Eind 2020 is bovendien de transitiecommissie van start gegaan, waar voor het MRA-bureau ook veel werk uit voort is gekomen.

3.1.11 Onderzoek/data/kennis

Vanuit het onderdeel onderzoek, data en kennis is gewerkt aan een aantal verschillende activiteiten. Als MRA nemen we deel aan het Open Research Platform Amsterdam. Daarnaast hebben we een publicatie gemaakt over het onderzoek Wonen in de Metropoolregio Amsterdam (WiMRA), en hebben we een publicatie gemaakt rondom de Economische Verkenningen MRA (EVMRA 2020). Ook zijn verkennende gesprekken gevoerd met een aantal kennisinstellingen over een structurelere samenwerking.

3.2 Uitvoering acties MRA Agenda

In deze paragraaf worden de activiteiten omschreven die nodig waren voor het uitvoeren van de acties uit de MRA Agenda, zoals omschreven in het vastgestelde werkplan.

3.2.1 *Bouwen en Wonen (actie 1.1, 1.2 en 1.11)*

Het grootste deel van de activiteiten zijn uitgevoerd zoals gepland, langs de 3 strategische opgaven van ons jaarplan 2020:

1. Voldoende divers en betaalbaar woningaanbod en evenwichtige spreiding
2. Versnelling woningproductie en gebiedsontwikkeling
3. Afstemming woningbouwopgave met andere (ruimtelijke) opgaven.

In de loop van het jaar is de precieze invulling en verbinding met lopende trajecten aangepast n.a.v. actuele ontwikkelingen. Prioriteit lag op de volgende trajecten:

- Samenwerking o.b.v. Woondeal MRA met het Rijk
  - Op basis van de in 2019 gesloten Woondeal is in 2020 verder gewerkt om de afgesproken inzet van het rijk voor elkaar te krijgen. Onder meer zijn twee bestuurlijk Overleggen Woondeal met de minister van BZK voorbereid. Op verschillende ambtelijke niveaus met BZK is overlegd en onderhandeld over de samenwerking op de opgaven in brede zin en op specifieke onderdelen. Voor de betaalbare nieuwbouw en voor stedelijke vernieuwing zijn rijksmiddelen gekomen. Op het gebied van beleid en regelgeving zijn de politieke gevoeligheden groot en is een lange adem nodig. Een aantal wetvoorstellen waar we in de woondeal voor hebben gepleit, die de betaalbaarheid van de bestaande voorraad moeten verbeteren, zijn in voorbereiding genomen (opkoopbescherming, Woz-cap).
  - Voor Flex wonen hebben we een inventarisatie gemaakt.
  - In 2020 is actief geparticipeerd in het onderzoek Opgaven Middelen naar de investeringscapaciteit van de corporaties. In samenwerking met de corporaties (AFWC) hebben we geadviseerd over de resultaten en conclusies. In het onderzoek is aangetoond en erkend door het Rijk dat de middelen van de corporaties onvoldoende zijn om hun opgaven te realiseren.
- Versnelling woningbouw
  - *Doorontwikkeling Sleutelgebieden naar Bereikbare Steden.*
In vervolg op de Sleutelgebieden en in samenwerking met het Rijk-Regio programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBaB), het Ministerie van I&W en BZK is het programma Bereikbare Steden opgestart. In de 7 stadsharten van de middelgrote steden worden de woningaantallen opgevoerd om de businesscases te versterken en voor 2030 te realiseren. Voor deze stadsharten is gestart met een integrale aanpak van wonen, economische versterking, voorzieningen en

bereikbaarheid. Deze aanpak is vastgelegd in het BO MIRT van 25 november 2020. In 2021 wordt gewerkt aan concretisering van de gebiedsplannen.

- *Bouwimpuls*
Voortvloeiend uit het signaal van 2018, en afspraak in de Woondeal, is in 2020 uitgebreid onderhandeld met het Rijk om Rijksbijdrage te verkrijgen voor de onrendabele publieke tekorten. In 2020 zijn door het kernteam Versnelling MRA de aanvragen voor de eerste twee tranches van de Woningbouwimpuls gecoördineerd en heeft een aantal gemeenten ondersteuning gekregen bij de aanvragen.
- *Flexibele schil/ ondersteuning*
Met de gemeenten van de MRA worden periodiek op ambtelijk/bestuurlijk niveau gesprekken gevoerd over de knelpunten in de uitvoering in relatie tot de versnellingsopgave. Dat heeft er o.a. toe geleid dat in de MRA 91 experts zijn ingezet om de gemeenten te ondersteunen in de productie. Daarnaast wordt samen gewerkt aan het inrichten van kwalitatief sterke teams waarin tenminste projectmanagement, planning en planeconomie worden aangesteld.
- In het kader van duurzaam en toekomstbestendig wonen is er gewerkt aan stimuleren van meer duurzame bouwmethoden. Dit heeft eind 2020 geresulteerd in een Green Deal waarbij de intentie is onderschreven in 2025 voor 20% in hout te bouwen. In 2021 wordt de ambities verder geconcretiseerd en wordt draagvlak onder gemeenten en marktpartijen verbreed.
- Verstedelijkingsstrategie MRA met het Rijk
  - Het programma Bouwen en Wonen heeft de analyses en het proces gecoördineerd om te komen tot afgestemde woningbouwafspraken binnen de regio en met het Rijk voor de Verstedelijkingsstrategie. Dit heeft geleid tot afspraken in het BO Leefomgeving en het BO MIRT over woningbouw tot 2030 en tot 2040.
- De resultaten van het grootschalige woononderzoek Wonen in de MRA ([WimRA](#)), onderzoek samen met de corporaties, zijn gepubliceerd.
- Met de corporaties is een nieuwe Regionale Agenda corporaties MRA opgesteld.
- Er zijn analyses en voorstellen gedaan om het bestuurlijke gesprek binnen de MRA over betaalbaar wonen en evenwichtige spreiding verder te brengen.
- Het programma/platform [Bouw Woon Leef](#) heeft met financiële en redactionele bijdrage uit ons programma mooie items gemaakt, waarmee ontwikkelingen op de woningmarkt in de MRA aan een breed publiek worden getoond. Dit geldt ook voor het platform en tijdschrift [Nul20](#).
- Ook de reguliere werkzaamheden, zoals de [Monitor Plancapaciteit](#) en de organisatie van het AO, DO en PHO Bouwen en Wonen, zijn doorgegaan in 2020. Een ochtend van de duurzaamheid is georganiseerd voor verbinding tussen de programma's. Alleen de jaarlijkse grote bijeenkomst voor de zomer met alle bestuurders Wonen van de MRA deelnemers is niet doorgegaan vanwege corona.

3.2.2 Vastgoedmarketing (actie 1.3)

Het project Vastgoedmarketing loopt sinds 2015. Sinds die tijd is een regionaal netwerk opgebouwd, gericht op het bij marktpartijen onder de aandacht brengen van de investeringsmogelijkheden voor vastgoed in de MRA. Hiertoe is een website ontwikkeld waar per deelregio de nieuwe ontwikkellocaties worden gepresenteerd, worden de marktontwikkelingen periodiek gemonitord en beschikbaar gesteld. Daarnaast zijn – met een gemeenschappelijk MRA-stand – de belangrijkste vastgoedbeurzen (Provada, MIPIM etc) - bezocht. In 2019 is – na een evaluatie – de naam gewijzigd in VastgoedCommunicatie. Voor de vastgoedcommunicatie heeft Covid 19 aanzienlijke gevolgen gehad. Allerlei fysieke activiteiten, zoals een investeerdersexcursie en deelname aan beurzen zijn komen te vervallen. Gevolg hiervan is dat de kosten aanzienlijk zijn terug gevallen ten opzichte van de begroting. In totaal is er sprake van een vrijval van 78.000 euro op een budget van 149.000 euro. In plaats van de fysieke activiteiten zijn allerlei werkzaamheden verricht om toch nog door te kunnen werken en de kosten tot en minimum te beperken.

Een aantal kosten, zoals reserveringskosten voor diverse netwerkevents, liepen door, natuurlijk voor veel lagere bedragen. Daarbij valt te denken aan de opslag van materialen voor beursstands e.d.

Daarnaast zijn nieuwe kosten gemaakt voor onder andere het organiseren en deelnemen aan digitale beursbijeenkomsten e.d. Ook zijn vaste contracten door blijven lopen. Ook zijn er virtuele sessies en webinars georganiseerd met alle partners in de keten van de woningproductie (BZK, Provincies, Gemeenten, beleggers, ontwikkelaars, bouwers en corporaties) om samen op te trekken om de economische activiteit in de bouwsector zoveel mogelijk op gang te houden.

Een aantal concrete resultaten vanuit deze actie:

- Website *InvestinAmsterdam.com*

Voor het verspreiden van investeringskansen, nieuws, vastgoedmarketing en ander MRA-vastgoedgerelateerde zaken gebruiken wij <https://investinamsterdam.com/>. De afzonderlijke gemeenten leveren een contactpersoon aan die alle relevante kavel-, gebieds- of investeringskansen binnen diens regio vermarkten via de website. De voertaal is Engels, om ook internationale partijen aan de regio te binden.

- Nieuwsbericht naar wethouders/colleges

Om de Vastgoedcommunicatie en haar resultaten regelmatig onder de aandacht te brengen bij de MRA-bestuurders varen wij mee op de reguliere MRA-nieuwsbrief (maandelijks), maar ontwikkelen wij, in samenwerking met PropertyNL, ook twee trendbrieven per jaar. De informatie is gericht op de bestuurders in de MRA. De trendbrief is in 2020 doorgezet en in voorbereiding genomen. Alleen Amsterdam heeft een periodiek marktbericht voorbereid en in productie genomen. Bedoeling is om in 2021 de draad weer voor de gehele MRA op te pakken.

- Beursdeelname Provada, Expo Real en Mipim

Amsterdam vervult een prominente rol (trekker) van de verschillende beurzen die (inter)nationaal worden gehouden. In ieder geval gaat het over de PROVADA, de MIPIM, en de EXPO REAL. Deelname aan andere beurzen wordt in kaart gebracht. Deze beursactiviteiten zijn gedurende het jaar vele malen verschoven en uiteindelijk alle gecancelled of digitaal geworden.

3.2.3 Plabeka (actie 1.5)

In 2019 is de nieuwe Uitvoeringsstrategie Plabeka vastgesteld, waarin meegenomen de nieuwe vraagramingen. Op basis hiervan zijn in 2020 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Jaarlijkse Plabeka monitor. Deze maakte duidelijk dat voor de wat langere termijn er weer kraptes zullen ontstaan voor m.n. bedrijventerreinen en in enkele deelregio's ook op de kantorenmarkt.
- Deze constatering hebben ertoe geleid dat in 2020 hard gewerkt is om te komen tot een strategie voor een betere spreiding van de economische dynamiek, door in – en mét – de deelregio's de mogelijkheden voor nieuwe, onderscheidende werkmilieus te ontwikkelen.
- Deze strategie is feitelijk een 'economische doorvertaling/invulling' van de bredere Verstedelijkingsstrategie. Hiermee is Plabeka belangrijke input voor deze Verstedelijkingsstrategie
- In samenspraak met het Platform Ruimte is een regionale Datacenterstrategie opgesteld. Deze wordt medio 2021 ter vaststelling voorgelegd.
- Continuering van de herstructureringsopgave bestaande werklocaties via het Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen (PHB), met focus op verduurzaming bedrijventerreinen, georganiseerd beheer en netwerkbijeenkomsten. Doelstelling is om komende vier jaar 50 bedrijventerreinen te herstructureren.

Een aantal concrete resultaten vanuit deze actie:

- Plabeka monitor 2020
- Het opstellen van een regionale strategie en nieuwe plabeka afspraken om een meer ruimtelijk gespreide economische dynamiek te bevorderen (= ook input voor de verstedelijkingsstrategie) – deze wordt in 2021 afgerond
- Continuering van het Projectbureau Herstructurering Bedrijventerreinen (PHB) (in periode 2019-2022: 20-30 herstructureringsprojecten, 10 locaties georganiseerd beheer, 10 locaties verduurzaamd/energie-neutraal)

3.2.4 Regionale Verblijfsaccomodatiestrategie (actie 1.9)

Het Bestuurlijk Overleg Economie van de MRA heeft in 2020 ingestemd met de inzet van het MRA-ontwikkelkader- en het MRA expertteam verblijfsaccommodaties als regionaal afstemming instrument in het kader van de ladder van duurzame verstedelijking. Deze strategie beschrijft hoe de MRA-gemeenten beleidsmatig om willen gaan met de diverse vormen van verblijf: hotels, campings, groepsaccommodaties, vakantieparken, camperplaatsen, jachthavens, B&B en vakantieverhuur. Zo worden de verschillende verblijfsvormen via een integraal paraplubeleid in verhouding tot elkaar gebracht. In 2020 de MRA-hotelmonitor nauwkeuriger en vollediger geactualiseerd worden. Naast dit overzicht van de groei van het aanbod zal er onderzoek gedaan worden naar de ontwikkeling van de vraag van alle vormen van verblijf.

Een aantal concrete resultaten vanuit deze actie:

- Diverse MRA-gemeenten hebben in 2020 het ontwikkelkader vastgesteld en in hun ontwikkelprocessen opgenomen.
- Hierdoor is meer afstemming over- en regie op hotelvastgoedprojecten georganiseerd
- In 2020 is het MRA Expertteam door MRA-gemeenten bij negen projecten ingezet. Zij heeft de betrokken gemeenten over deze projecten nader geïnformeerd en geadviseerd.
- Er is een onderzoek gedaan naar dag attracties in de MRA dat als basis zal dienen voor een voorstel aan het Bestuurlijk Overleg Economie om ook voor dag attracties een MRA-ontwikkelkader in te stellen.

3.2.5 Strategische Agenda Toerisme (actie 1.10)

Voor het internationaal toerisme was 2020 een slecht jaar. Door de Corona maatregelen die over de gehele wereld zijn genomen, is het toerisme nagenoeg tot stilstand gekomen. Dat betekent niet dat er niets is uitgevoerd voor toerisme.

Het programma Amsterdam, Bezoeken, Holland Zien is gecontinueerd met een licht aangepast activiteitenplan voor 2020. De activiteiten die gericht waren op bezoekers die in onze regio verbleven konden uiteraard geen doorgang vinden, maar veel online activiteiten en activiteiten die gericht zijn op toekomstige bezoekers zijn gewoon doorgegaan. Via de online kanalen (social media, iamsterdam.com) is het imago van de regio verder uitgebouwd. Daarnaast is ook productontwikkeling aangejaagd en is veel nieuwe content ontwikkeld. Voor het project CycleSeeing Amsterdam hebben we ons in 2020 meer gericht op de nationale bezoeker en de eigen inwoner van de regio, die tijdens het corona jaar grote belangstelling hadden om per fiets de regio te verkennen. Ook is een specifieke bewonerscampagne gestart, die onze eigen inwoners meer bewust heeft gemaakt van al het moois dat om de hoek te bewonen is (de campagne 'Je zit er Naast').

Middels een uitzending van MRA Actueel over toerisme is het start schot gegeven voor een herijking van onze toeristische strategie. Een centrale bouwsteen hiervoor is een uniek

onderzoek naar de toeristische en recreatieve ontwikkelruimte in de MRA. Dit onderzoek had eigenlijk in december moeten starten, maar blijkt in die mate ingewikkeld dat de opdracht verlening nog even op zich laat wachten. Een groot aantal kennispartners en adviesbureaus denken nu aan de voorkant mee hoe we dit onderzoek zo goed mogelijk kunnen opzetten.

3.2.6 *Onderwijs en Arbeidsmarkt (actie 2.5-2.8)*

In de afgelopen jaren is regionaal sterk ingezet op initiatieven waarin onderwijsinstellingen en regionaal bedrijfsleven gezamenlijk vormgeven aan opleidingen (met name op MBO-niveau) die goed aansluiten op de vraag vanuit de markt. Hiermee is een stevig fundament onder het regionaal onderwijs&arbeidsmarktbeleid gelegd. In 2020 is de Strategische Agenda Onderwijs&Arbeidsmarkt vastgesteld, waarbij het accent ligt op de versterking van de samenwerking bedrijfsleven – onderwijs (m.n. het praktijkgericht onderwijs). In het kader van deze agenda zijn meerdere projecten mede-geïnitieerd en financieel ondersteund.

Binnen het MRA Onderwijs&Arbeidsmarktbeleid heeft House of Skills een bijzonder positie. Dit netwerk van overheden, bedrijfsleven en onderwijsinstellingen richt zich primair op het bevorderen de skills-gerichte aanpak. Hierbij gaat het primair om wat iemand kan (skills) en minder om welk diploma men heeft. Hiertoe heeft House of Skills instrumenten ontwikkeld (o.m. Skillspaspoort, Paskamer, Loopbaanscan). Op basis van deze aanpak worden ook concrete projecten – met andere partners zoals de WSP's – uitgevoerd.

Een aantal concrete resultaten vanuit deze actie:

m.b.t. Strategische Agenda zijn de volgende projecten zijn financieel ondersteund:

- Purmervalley (ICT onderwijs)
- Talentpool IJmond (kwaliteitsverbetering stages/BBL in de maak- en onderhoudsindustrie)
- Pathways (online IT loopbaanprogramma)
- Zaan-campus (versterking opleidingsinfrastructuur voor de food-, proces- en maakindustrie – dit in nauwe samenwerking met regionaal bedrijfsleven)
- Ontwikkeling Talent ECO Systeem Gids (gericht op het inzichtelijk maken van de verschillende regionale activiteiten op gebied talentontwikkeling, het bevorderen van de samenwerking en opschaling hiervan, het sneller verbinden van vraag en aanbod)

House of Skills heeft o.m. de volgende producten/diensten geleverd:

- Transferpunt Zorg en Welzijn – de Zorgscan (matching van werkzoekenden die willen werken in zorg/welzijn op basis van skills en (verkorte) scholingstrajecten)
- Loopbaanpaden Techniek en Bouw (analoog aan zorg, worden zij-instromers in techniek en bouw ondersteund)
- Green Deals MRA (koppelingen van beleidsambities mbt duurzaamheid aan skillsprofielen)
- Uitrol 1000 skillspaspoorten Schiphol/ loopbaanpaden medewerkers Schiphol

- Skillspaspoorten voor medewerkers gemeenten

3.2.7 Triple Helix / Board (actie 2.9)

Vanuit de MRA wordt de Board-organisatie jaarlijks financieel ondersteund. In de Board werken MRA overheden nauw samen met het bedrijfsleven en de kennisinstellingen. Naast het uitbrengen van adviezen, richt de Board zich op het realiseren van de vijf uitdagingen: Gezondheid, Mobiliteit, Human Capital, Digitale Connectiviteit en Circulaire Economie. MRA en Board werken dus vaak nauw samen, met name op de thema's Human Capital, Digitale Connectiviteit en Circulaire Economie. Op mobiliteit wordt vooral samengewerkt mbt smart mobility en logistiek.

In het kader van deze samenwerking is de MRA, dsamen met de gemeente Amsterdam en de provincie Noord-Holland initiatiefnemer van de totstandkoming van een Regionale Ontwikkelingsbedrijf (ROM) voor de MRA en Noord-Holland Noord. Vanuit de MRA is financieel substantieel bijgedragen in de voorbereidingskosten en wordt ambtelijke ondersteuning geleverd.

Een aantal concrete resultaten vanuit deze actie:

- Financiering van de board-uitvoeringsorganisatie
- Het afgelopen jaar hebben Board en MRA samen de State of the Region georganiseerd, gezamenlijke Green Deals ontwikkeld en is gestart met een gezamenlijke Investeringsagenda. Ook is de Board nauw betrokken bij de beoogde oprichting van de Regionale OntwikkelingsMaatschappij
- Bijdrage in totstandkoming en ontwikkelkosten nieuwe ROM

3.2.8 Open Amsterdam/ INAmsterdam (actie 2.10)

Onder regie van INAmsterdam uitvoering geven aan het programma 'open amsterdam', gericht op het aantrekken van internationaal talent. Dit door het wegnemen van belemmeringen en het bieden van voorzieningen, zoals internationale scholen, huisvesting en goede, meertalige informatievoorzieningen over woonmogelijkheden in de metropoolregio en wet- & regelgeving. Ook wordt een bijdrage gegeven aan de servicedesk van INAmsterdam.

Een aantal concrete resultaten vanuit deze actie:

- Via de monitor 'internationals in de MRA' is eenduidig de omvang en profiel van internationals (facts&figures) in beeld gebracht.
- Continuering dienstverlening INAmsterdam; agv Corona is het aantal internationals ver achtergebleven bij de (stijgende) cijfers van de afgelopen jaren. Echter, de corona-maatregelen vroegen wel om een intensievere begeleiding, ondersteuning en advisering van de INAmsterdam doelgroep.

- In het kader van Deltaplan Internationaal Onderwijs is de gemeente Zaanstad ondersteund bij de ontwikkeling van hun bidbook voor een Europese School in Zaanadam.

3.2.9 Metropolitaan Landschap (actie 3.1, 3.2, 3.5)

Vanuit het programma is gezorgd dat er deel werd genomen en input geleverd werd in verschillende (beleids)processen w.o. Verstedelijkingsstrategie, MRA als thematrekker landschap, Masterplan Diversiteit, Voedselvisie, Visie Recreatie & Toerisme, Atelier Oostflank, Buitenpoorten CoP 'Landschap als vestigingsvoorwaarde'.

Er is een kaartenset ontwikkeld bestaande uit waardenkaarten met feitelijke informatie over natuur-, landschaps-, erfgoed- en recreatiewaarden in de MRA en een ontwikkelkaart met circa. 15 majeure landschapsopgaven in de MRA. Deze kaartenset geeft de positionering van het MRA-landschap weer en wordt gebruikt als bouwsteen voor verschillende beleids- en gebiedsprocessen, zoals o.a. voor de Verstedelijkingsstrategie van de MRA.

Er is een start gemaakt met het ontwikkelen van een landschapscursus voor vrijwilligers van natuur-, landschaps- en erfgoedorganisaties en recreatieondernemers die worden opgeleid tot landschapsambassadeurs van de MRA. Zij kunnen straks aan een breder publiek vertellen over de waarden, bijzonderheden en de diversiteit van de landschappen in de MRA.

Op basis van het 'Narratief voor het MRA Landschap' is een film gemaakt Film 'MRA Landschap door de eeuwen heen'. Deze is beschikbaar op de websites van de PNH en de MRA. De website mralandschap.nl in combinatie met een nieuwsbrief voor een breed netwerk is doorontwikkeld. Door Corona is de beoogde frequentie van de nieuwsbrief niet gehaald.

In 2020 is de eerste pilot 'Buitenpoort Santpoort-Noord' afgerond en geëvalueerd. De opgedane ervaring is verwerkt in het Handboek Buitenpoorten. Het bestuurlijk trekkerschap is belegd bij de PNH/ov-knooppunten en de NS. Vanuit Metropolitaan Landschap wordt er nog ondersteund, indien nodig. Er is een start gemaakt met het onderzoeken van vier nieuwe potentiële Buitenpoorten.

Een aantal geplande activiteiten op het gebied van financiering, zoals een expertmeeting over financiering van het landschap, heeft door Corona niet plaatsgevonden. Er is in de zomer 2020 een wisseling van programmamanager geweest. Dit had invloed op de uitvoering van het programma, door Corona was de werkoverdracht lastig en duurde ook beduidend langer.

3.2.10 Cultuurimpuls MRA (actie 3.10)

De partners binnen de Metropoolregio Amsterdam op het gebied van kunst, cultuur en erfgoed werken binnen het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed samen aan het bevorderen van de cultuurparticipatie en het faciliteren van toekomstbestendige cultuur en erfgoedsectoren in de gehele regio. Hierbij wordt gekeken naar het bevorderen van

samenwerking, zichtbaarheid en toegankelijkheid, cultuureducatie en talentontwikkeling, ruimte en duurzaamheid en erfgoed.

2020 is voor de cultuursector een dramatisch jaar geworden. Slechts een paar maanden van 2020 hebben zij bezoekers mogen ontvangen. Dit maakte ook dat de uitvoering van dit programma een aangepast karakter heeft gekregen en was het al accent verschoven naar een publiekscampagne om bewoners van de MRA na de lockdown te stimuleren om in eigen regio te genieten van kunst&cultuur. Als gevolg van de tweede lockdown is deze campagne 'on hold' gezet.

3.2.11 Circulaire Economie (actie 4.1 – 4.7)

Ook in 2020 is een Duurzaamheid top gehouden, als vervolg op de eerste Duurzaamheid Top in 2019. De uitgewerkte handreikingen voor de circulaire inkoop op de vijf voornoemde inkoop pakketten zijn hier gepresenteerd en er is een verantwoording gegeven over de uitwerking van alle afspraken die in 2019 op de eerste top waren gemaakt.

Op 15 juni heeft een brede wethouder bijeenkomst plaats gehad met als insteek vanuit de corona crisis een duurzaam Economisch herstel uit te werken. Dit heeft geleid tot uiteindelijk vijf green deals die in gang zijn gezet. Deze moeten in 2021 leiden tot concrete afspraken die tussen overheid en bedrijfsleven worden vastgelegd. Op het vlak van de circulaire Economie gaat het daarbij om een inzet om te komen tot 20% hout toepassing bij nieuwbouw en om samen met het bedrijfsleven te komen tot brede circulaire verwerking van textiel.

Veel aandacht is gegeven aan de communicatie vanuit het programma naar de MRA-overheden en vooral gericht op de beleid ambtenaren die vanuit het MRA programma gaan werken. Dit heeft geleid tot een maandelijkse nieuwsbrief, nieuwsbrieven af. Alle portefeuillehouder overleggen en verdere inrichting van de MRA-site MRA duurzaam.nl Tot slot is vooral, samen met de MRA-overheden, intensief gewerkt aan het komen tot een geheel vernieuwd programma Circulaire Economie voor de MRA, met een strategische meer

Concrete producten/resultaten

- De oplevering van een roadmap circulair inkopen, die als praktisch spoorboekje en handleiding voor alle MRA-overheden toepasbaar is om verder te werken aan circulair inkopen. Tevens is een ondersteuningsloket ingericht, waar MRA-overheden rond circulair inkopen advies kunnen inwinnen;
- Er is op vijf inkooppakketten een volledig circulaire uitwerking tot stand gekomen, waaronder die voor het inkoopsegment beton en asfalt, waarmee tevens conform het nationaal beton akkoord kan worden gewerkt.
- Voor textiel is een zogenaamde Deman deal gesloten. Deze betreft het circulair verwerken en opnieuw in de kringloop brengen van katoen en spijkergoed. De MRA wil bereiken dat gemeenten overeenkomstig deze deal kunnen gaan werken.
- Om te bereiken dat de verwerking van luiers kan worden gerealiseerd vanuit een sluitende business case zijn hierover opnieuw met het bedrijfsleven en betrokken gemeenten onderhandelingen gestart.

- Rond circulair bouwen is samen met c creators de inzet gestart binnen het project Cirkelstad. Dit beoogt vanuit de inbreng van concrete bouwprojecten tot een uitwerking voor Circulaire bouwtoepassingen te komen.

3.2.12 Energietransitie (actie 4.8 – 4.10)

De activiteiten vanuit actielijn 4.8 zijn ongeveer verlopen zoals gepland. Een deel van de middelen zijn zoals gepland ingezet voor de verdere uitwerking van de Human Capital Agenda Klimaatopgave (maar deze heeft door de coronacrisis wel een wat andere focus gekregen, zie hieronder). Ander deel van de middelen zijn – volgens plan - ingezet op verder invulling geven aan concrete acties die waren ingezet tijdens de voorbereiding van de 1e en 2e MRA Duurzaamheid Top. Ook hiervoor geldt dat deze inzet door de coronacrisis en het effect daarvan op de economie, een net wat ander karakter heeft gekregen.

Zoals gepland is in 2020 ingezet op het verder uitwerken van de gewenste MRA inzet op het thema Smart Energy Systems.

Activiteiten van het Warmte Koude Programma van de MRA zijn verlopen zoals gepland. De bijdrage vanuit de MRA wordt ingezet om de netwerksamenwerking te stimuleren tussen publiek-private partijen die als partners optrekken met het doel om de warmtetransitie te versnellen met de aanleg van warmtenetten. Momenteel werken 37 publieke én private partijen samen aan het realiseren van warmtenetten.

Hoewel in 2020 een verkenning is uitgevoerd om de gewenste MRA inzet op thema Smart Energy Systems te kunnen bepalen, is het niet gelukt om ook al in 2020 invulling te geven aan die inzet. Om die reden is eind 2020 besloten om een deel van het beschikbare budget voor deze actielijn ter beschikking te stellen voor de uitvoering van de Verstedelijkingsstrategie.

De coronacrisis was aanleiding om een aantal acties iets anders vorm te geven. Het gegeven dat de coronacrisis ingrijpende economische effecten had en de situatie op de arbeidsmarkt ineens fors veranderde en het risico dat de duurzaamheidsambities door de coronacrisis ineens minder belangrijk zouden worden geacht, was voor het PHO Duurzaamheid aanleiding om in te zetten op het traject MRA Green Deals duurzaam uit de crisis. Dat leidde er ook toe dat hiervoor extra middelen moesten worden ingezet.

3.2.13 Acties Mobiliteit (actie 5.1, 5.3, 5.4 en 5.7)

2020 was een bijzonder jaar. Er was sprake van de overgang van de eerste naar de tweede MRA Agenda. In de verantwoording wordt om deze reden dan ook gerefereerd aan projecten met codes als 5.1 t/m 5.7 en A1 t/m C2. In deze verantwoording wordt hiernaast al uitgegaan van de nieuwe uitvoeringslijnen 3.1 t/m 3.3 van de MRA Agenda 2.0. Op deze manier wordt beter aangesloten op de gangbare agendering in de platforms. Daarnaast heeft de Coronacrisis uiteraard effecten op de werkzaamheden van het platform Mobiliteit gehad. Het Openbaar Vervoer en met name de bekostiging is zwaar onder druk komen te staan.

Hierover zijn in 2020 de vervoersautoriteiten met het Rijk tot een vergelijk gekomen. Daarnaast werden de effecten op het woonwerkverkeer zichtbaar wat een impuls van de werkgevers- en scholenaanpak betekende.

De samenwerking binnen het platform Mobiliteit kent een iets andere insteek en samenstelling. De financiering van de activiteiten binnen het platform wordt door de vijf partners geregeld en maakt om deze reden geen onderdeel uit van de MRA begroting. Naar aanleiding van de aanbevelingen van de MRA Evaluatie is in 2020 een start gemaakt met voorstellen hoe de deelregio's vertegenwoordigd kunnen worden in het platform.

In het platform Mobiliteit worden de overleggen c.q. samenwerking met het Rijk (programma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, MIRT, Spoor, Landelijk OV Toekomstbeeld, etc...) voorbereid en/of een regionaal standpunt bepaald. De afgesproken MIRT Verkenning m.b.t. Multimodaal Knooppunt Schiphol is in uitvoering (actie 5.1). In 2020 zijn de metroprojecten Doortrekken Noord-Zuidlijn en Sluiten Kleine Ring beide door I&W voorgedragen voor een bijdrage uit het Nationaal Groeifonds. Ondertussen zijn binnen SBaB onder de noemer ZWASH (B3) hiertoe de nodige onderzoeken verricht. Hetzelfde geldt voor Amsterdam Bay Area en de verbinding naar Almere, waarover binnen de MRA is afgesproken om hiervoor de tweede tranche van het Nationaal Groeifonds te benutten. In programma SBaB (B1) is hiernaast een netwerkstrategie voor de hele MRA ontwikkeld die mede benut wordt voor de MRA Verstedelijkingsstrategie en is het programma Bereikbare Steden gestart, mede vanuit het programma Bouwen en Wonen, dat moet leiden tot meer aantrekkelijke poly-centrische stadsharten: woonmilieus en economische identiteit rond knooppunten in de MRA (invulling B4).

Een andere functie van het platform Mobiliteit betreft de uitvoering van de MRA Agenda 2020. Het gaat hier om de volgende uitvoeringslijnen:

Schaalsprong OV

Een deel van het werken aan de transitie naar OV vindt binnen SBaB plaats en via de voorbereiding van gesprekken over het spoor met het ministerie. Maar voor de uitvoering van een groot deel van het Regionaal OV Toekomstbeeld (ROVT) staan de regionale partijen aan de lat. De regionale coördinatie op het spoor (A1) is door de Vervoerregio Amsterdam opgepakt. Hierbij zijn in 2020 afspraken over OV SAAL gemaakt met het Rijk (A3). De uitvoering van het ROVT (A2) wordt door de provincie Noord-Holland gecoördineerd. Diverse netwerkstudies in de deelregio's zijn in uitvoering als een logische aanvulling op de netwerkstrategie van SBaB (B2).

Fiets

Al jaren wordt er met succes gewerkt aan het oplossen van knelpunten op het MRA Fietsrouten netwerk (actie 5.3). De voortgang wordt jaarlijks (locaties, maatregelen en kilometers) in beeld gebracht bij het platform Mobiliteit en www.metropoolregioamsterdam.nl. Sinds de lancering van het Nationale Toekomstbeeld Fiets worden daarbij ook alle ontwikkelingen van fietsvoorzieningen bij stations en R-net

haltes gecoördineerd samengebracht ten behoeve van optimale financiering. En tot slot wordt er vanuit de Green Deal aanpak van de MRA samen met het bedrijfsleven gewerkt aan een versterking van het voorzieningenniveau voor de fiets.

Duurzame en Innovatieve Mobiliteit

Er bestonden al een aantal initiatieven c.q. projecten op het gebied van duurzame en innovatieve mobiliteit zoals Zero Emission, Samenwerkingsagenda Logistiek & GD ZES (actie 5.4), RMP (C1), MRA Elektrisch (C2) en Smart Mobility (actie 5.7). De Green Deal Zero Emission Stadslogistiek is maandag 8 januari ondertekend door een aantal MRA partners. M.b.t. Zero Emissie heeft de VRA bekend gemaakt het komende decennium volledig over te willen gaan. MRA Elektrisch voldoet aan de snel stijgende vraag naar laadpunten binnen en buiten de MRA. Het triple helix kennisplatform Smart Mobility heeft verschillende producten (en een handboek) ontwikkeld om gemeenten te faciliteren bij de mogelijkheden van innovatieve mobiliteit. Uitvoeringslijn 3.3 brengt de initiatieven samen en probeert synergie te creëren om de efficiency en de effectiviteit te versterken. Deze gecoördineerde aanpak wordt uiteraard gematcht met de acties die in de Uitvoeringsagenda van SBAB (C1) zijn opgenomen. Het jaar 2020 is benut om vanuit de vroegere deelprogramma's Slim & Duurzaam en Stedelijke Bereikbaarheid activiteiten samen te brengen in één gezamenlijke agenda. Corona-gerelateerde maatregelen als werkgevers- en scholenaanpak hebben hier in 2020 een belangrijke rol gespeeld.

3.2.14 Klimaatadaptatie (actie 6.1 – 6.3)

Het programma MRA Klimaatbestendig heeft in 2020 via drie verschillende uitwerkingslijnen gewerkt aan het klimaatbestendiger maken van de regio. Ten eerste is er gewerkt aan klimaatbestendige nieuwbouw en gebiedsontwikkeling. Afgelopen jaar heeft het BO Ruimte opdracht gegeven om toe te werken naar het vaststellen van een intentieovereenkomst Klimaatbestendige nieuwbouw in 2021. Onderdeel van deze intentieovereenkomst is het door de MRA opgestelde concept basisveiligheidsniveau, dit basisveiligheidsniveau is in 2020 op vijf sleutelgebieden van de MRA getoetst. Hiermee zijn alle sleutelgebieden in 2019 en 2020 onderzocht en op basis van de uitkomsten wordt het basisveiligheidsniveau aangescherpt. Tegelijkertijd liep het project Resilience by design, binnen dit project hebben internationale ontwerpteams de MRA onder de loep genomen en hebben aanbevelingen gedaan op welke manier klimaatbestendig ontwerpen onderdeel uit kan maken van investeringsbeslissingen in gebiedsontwikkeling. Negen voorbeeldprojecten in de metropoolregio laten zien hoe dit in zijn werk kan gaan. De lessen en uitkomsten van Resilience by design worden o.a. meegenomen in de Verstedelijkingsstrategie.

Ten tweede is er gewerkt aan klimaatbestendige vitale en kwetsbare infrastructuur. Dit zijn functies of infrastructuur die bij uitval of beschadiging ernstige schade met zich mee kan brengen voor mens, milieu en economie, zoals telecom, elektriciteit en de weginfrastructuur. Afgelopen jaar is er gewerkt aan het opstellen van een position paper namens de MRA. De regio heeft namelijk niet alle bevoegdheden om de risico's die lokaal en regionaal worden gelopen weg te nemen, hiervoor is de MRA afhankelijk van het Rijk. Daarnaast wordt

onderzocht of er eisen voor vitale en kwetsbare infrastructuur onderdeel kunnen worden van de intentieovereenkomst Klimaatbestendige nieuwbouw.

Binnen een derde lijn is gewerkt aan de verbinding met andere MRA-programma's zoals de verstedelijkingsstrategie, energietransitie, circulaire economie, landschap en bouwen en wonen. Maar ook aan kennisontsluiting zoals het faciliteren van de regio met een digitale klimaatatlas met uniforme klimaatstresstestkaarten en in samenwerking met het MRA bureau aan het ontsluiten van alle producten via de MRA kanalen.

Alle geplande werkzaamheden hebben doorgang kunnen vinden. Het programma klimaatadaptatie heeft nauwelijks last gehad van Corona. Alle bijeenkomsten konden digitaal plaatsvinden en omdat bijvoorbeeld met het project resilience by design met internationale teams werd gewerkt heeft dit het aantal contactmomenten alleen maar verhoogd.

3.2.15 Economische verkenningen e.d. (actie 7.2)

Jaarlijks worden in opdracht van de MRA de Economische Verkenningen opgesteld. Deze stonden dit jaar voor een groot deel in het kader van Covid-19, zijn effecten op de economie en de perspectieven op herstel in de komende jaren. Geleidelijk aan ontwikkelen deze Verkenningen zich steeds meer tot verkenningen van de 'brede welvaart' en wordt er ook aandacht besteed aan sociale en ruimtelijke ontwikkelingen, alsmede op het gebied van duurzaamheid. Als gevolg van Corona zijn deze Verkenningen dit jaar niet fysiek gepresenteerd, maar middels een speciale editie van 'MRA Actueel'

3.2.16 Overige projecten EZ / Ruimte

Deze begrotingspost biedt de mogelijkheid om snel in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen. In 2020 was dit natuurlijk vooral de Corona-crisis en zijn (economische) effecten. Zo is vrijwel direct na de eerste lockdown een onderzoek door St. Economisch Onderzoek (SEO) uitgevoerd naar de mogelijke effecten op de regionale economie, zijn samen met de Amsterdam Economic Board crisis-scenario's ontwikkeld en is extra capaciteit gefinancierd om een versnelling aan te brengen in het programma Circulaire Economie. Ook is een extra bijdrage van € 200.000 aan House of Skills beschikbaar gesteld, om snel te kunnen inspelen op de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, met name ten behoeve van medewerkers op Schiphol en werknemers in de bezoekers economie. Aanvullend op de reguliere activiteiten van House of Skills konden zo snel deze mensen begeleidt worden in 'van werk naar werk' trajecten. Om de bezoekers economie een extra impuls te geven, is (toen de lockdown maatregelen begin zomer werden versoepeld) een bewonerscampagne ("je zit ernaast") gestart om inwoners van de MRA te verleiden om in hun directe omgeving vakantie te vieren. Tenslotte heeft de MRA – op verzoek van meerdere gemeenten – de toekomstige ontwikkelingen mbt de komst van 5G in beeld gebracht en de mogelijkheden voor gemeenten om daar invloed uit te oefenen onderzocht. Beoogd wordt om op basis hiervan in 2021 een regionaal beleidskader /handleiding voor de MRA gemeenten te ontwikkelen.